Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Krav om sletting av gebyr for ugyldig billett.

Dato

06.12.2012

Saksnummer

42/12 J

Tjenesteyter

NSB

Krav om sletting av gebyr for ugyldig billett.

Klager har i det vesentlige anført:

Klager reiser hver uke til Ålesund for sin arbeidsgiver og pleier å ta Flytoget fra Sandvika stasjon. Den 21. august så det ikke ut som det gikk noe Flytog da klager ankom stasjonen, men på tavlen med avgangstider sto det at det skulle gå et NSB tog til Eidsvoll. Klager løp opp på perrongen og bort til en dame med grønt flagg utenfor toget. Han spurte om hun visste om Flytoget var innstilt, men det visste hun ikke og virket utålmodig. Toget skulle i følge denne konduktøren være på Gardermoen kl. 07.00 og klager valgte derfor å gå om bord slik at han kunne komme seg tidsnok til Gardermoen for å nå flyet til Ålesund. Klager gikk raskt gjennom kupéen. Det var ganske fullt og i det klager dumper ned i et sete ser han også det han tror er en konduktør som kommer nedover vognen. Klager rekker frem kredittkortet for å betale og blir svært forbauset da det viser seg å ikke være en konduktør, men en kontrollør. Klager blir ilagt et gebyr på kr 900 for manglende billett.

Klager finner dette urimelig ut i fra at damen med flagget må ha visst at han ikke hadde forhåndskjøpt billett da han kom løpende mot toget. Klager registrerte ikke at det sto «ubetjent på vognen». Han løp bort for å spørre om Flytoget gikk og gikk så inn på toget sammen med denne konduktøren. Klager har ingen intensjon om å snike da han får alle sine reiser dekket av sin arbeidsgiver. Klager hadde akkurat satt seg i vognen da kontrolløren kom. Han hadde således ingen mulighet til å orientere seg eller lese skiltene før han ble ilagt gebyr. På bakgrunn av dette mener klager at gebyret bør frafalles av rimelighetsgrunner.

NSB har i det vesentlige anført:

Som det fremgår av NSBs transportvilkår vil passasjerer som ved kontroll ikke har stemplet eller på annen måte gyldig kontrollert billett, bli ilagt gebyr fastsatt av Samferdselsdepartementet. Passasjerene kan kjøpe billett i betjent vogn. En eventuell kontroll i betjent vogn vil ikke gjennomføres før alle kunder har fått anledning til å kjøpe billett av konduktøren når han/hun går gjennom vognen. Det er både utvendig og innvendig i togsettene godt synlig merket at passasjerene må ha gyldig billett for å oppholde seg i ubetjent vogn.

Klager ble påtruffet i ubetjent vogn den 22. august og fikk altså gebyr basert på det objektive kriteriet at han ikke hadde gyldig billett. NSB finner ikke grunnlag for å ettergi gebyret klager ble ilagt.

Nemnda bemerker:

Det fremgår av NSBs transportvilkår § 4 C at passasjerer som ved kontroll ikke kan fremvise gyldig billett vil bli ilagt et gebyr. Bestemmelsen er objektiv. Gebyr kan således ilegges selv om passasjeren ikke har opptrådt klanderverdig.

Selv om grunnen til at klager ikke hadde gyldig billett skyldtes at han hadde planlagt å ta Flytoget og bestemte seg først for å ta NSB toget da det kunne se ut som Flytoget var innstilt på det aktuelle tidspunktet, endrer dette ikke det faktum at klager ikke kunne fremvise gyldig billett under billettkontrollen. NSBs kontrollører kunne derfor ilegge ham et gebyr i henhold til transportvilkårene.

Det er passasjerens ansvar å ha gyldig billett. Nemnda mener det må være den reisende selv som må påse at man kjøper billett før man går om bord i toget eller ved at man går til en betjent vogn før man setter seg eller tar plass for reisen. Systemet med betjente og ubetjente vogner har eksistert i lang tid og merkingen er tydelig på dørene utenfor vognene og inne i togsettene. Nemnda kan ikke se at ileggelse av gebyr var feil i denne saken.

Nemnda har ved den videre vurdering av saken delt seg i et flertall og et mindretall.

Flertallet, lederen, jernbaneforetakenes representanter og representanten fra Forbruker Europa, har forståelse for at klager oppfatter det som en streng reaksjonsform å bli ilagt gebyr i dette tilfellet. På den annen side er det ikke tvil om at klager ikke hadde kjøpt billett og således burde orientert seg bedre før han satte seg i en ubetjent vogn. NSB har i slike tilfeller en rett til å ilegge gebyr. Det må være opp til NSB eventuelt å vurdere om man i et slikt tilfelle vil frafalle gebyret av rimelighetsgrunner. Gebyrets størrelse er godkjent av Samferdselsdepartementet og nemnda finner ikke grunn til å vurdere dette.

Flertallet finner etter dette ikke grunnlag for å anbefale at NSBs gebyr for ugyldig billett slettes.

Mindretallet, representanten fra Forbrukerrådet, er av den oppfatning at kontrollen i dette tilfellet ble iverksatt umiddelbart etter avgang fra Sandvika stasjon. Klager fikk således ikke anledning til å orientere seg og eventuelt oppsøke betjent vogn for å kjøpe en billett. Mindretallet mener derfor at gebyret bør frafalles av rimelighetsgrunner.

På bakgrunn av flertallets vurdering traff nemnda slikt

Vedtak:

Transportklagenemnda - jernbane finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, leder, Elise Korsvik, Forbrukerrådet, Kirsti Pamphlett, Forbruker Europa, Sverre Høven, Flytoget, Amund Lunne, Jernbaneverket.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tvilstilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.